

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRIÓZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Az első magyar szocialista falu.

Megvalósult a „jövő zenéje“.

Széchenyiről nevezték el.

Debrecen, január 19.

Még csak pár évtizeddel ezelőtt is megbámulták, kiröhögték, rendőri, mint társadalmi uton „szekirozták“ az olyan embert, aki Magyarországon „szociálistának“ vallotta magát. Aki meg még a piacra is kimert állani az „elveivel“, az ígét hirdetni, jó szerencsés volt, ha a bolondokházába nem esukták be — megfigyelés végett.

Igen! Alig pár évtizeddel ezelőtt is, a tömeg nagy része előtt egyet jelentett a „szociálista“ nevezés — a beszámíthatatlansággal, a lezüllöttséggel.

Ma pedig már a szervezett tömeg olyan erőt képvisel, amellyel számolni kell. A haladás jelszavával küzdenek emberi jogaikért — fokozódó sikerrel.

Mi előttünk sem ellenszenvesekek ezek a törekvések, ha a szertelen tulkapásokat helytelenítjük is! Éppen azért őszinte érdeklődéssel említjük fel ezt a futó hirt, amely bejelenti, hogy „Magyarországon az

első szocialista politikai nagyközség“ megalakult illetőleg kialakuló felben van.

A főváros szomszédságában épült Széchenyi-Telep elszakadt Rákospalotától, amelyhez eddig közigazgatásilag tartozott. S most az illetékes hatósági szerveknek jóváhagyásával nagyközséggé alakult át és a képviselőtestület megalakulásáig a fősolgabíró által kirendelt helyettes jegyző, helyettes bíró és huszonnégy tagból álló szervező bizottság intézi az ügyeket. Mivel pedig a Széchenyi-telepnek a háztulajdonosai túlnyomó részben szervezett szocialista munkások, előreláthatólag a Széchenyi-telep lesz Magyarországon az első szocialista politikai nagyközség.

Már a huszonnégy tagu szervező bizottságba is tizennyolc „elvtársat“ választottak be és mivel a választók túlnyomó többsége is szocialdemokrata, a választott községi képviselők is mind szocialdemokraták lesznek, sőt kedvezően alakult vagyoni helyzetöknél fogva, a virilisták közé is kerülnek szocialisták, tehát az első jegyzőt, a bírót feltétlenül saját embereik közül választják meg. Ezenkívül a többi jegyzői, pénztárnoki, irodatiszti állásokra is szintén szocialdemokraták

pályáznak s ami csak évekkel ezelőtt is képtelenségnek tetszett volna, valóra válik a „jövő zenéje“... Megértük Magyarországon a szocialista községet szocialista előljárással. A modern élet rácafol a régi igazságokra is: — farkasra nem lehet bízni a juhnyáját! Mert hiszen ebben a községben vérbeli szocialdemokrata „elvtársak“ lesznek még a — rendőrök is.

Ez a hír megérdemli, hogy szélesebb körben tudomásul vegyék.

Politikai hireink.

A miniszterek bucsuzása és be-köszöntése.

Khuen pártköri konferenciát kér.

Bizik a megegyezésben.

Budapest, január 19.

A régi miniszterek elbucsuztak már miniszteriumaik tisztviselői karától s az új kabinet tagjai elfoglalták helyeiket. A kormányváltozás tehát véget ért s most kezdődhetik újra az elejéről a válság. Mert az kétségtelen, hogy ezzel a kormányváltással semmiképpen sem változott a helyzet, sőt határozottan még jobban az élére van állítva. A Khuen-kormány kinevezése egyáltalában nem hozta meg a helyzet konszolidálásának lehetőségét, hanem — célja, egyenesen a nemzet jogos kívánságainak letörése lévén

„TALÁLKOZZUNK“

a minden tekintetben kielégítő, villanyvilágítással ellátott modern

„NEMZETI KAVÉHAZ“-ban, a Petőfi-téren!

hol minden este Veres Tóni kiűnő zenekara játszik.

A bevándorlók kálváriája.

— Az Ellis Island poklán keresztül. —

Írta: Rudnyánszky Gyula.

Folytatás

Az etetés.

A rabok egyhangú életében a legtar-kább jelenetek az étkezéskor folynak le. Naponta háromszor vonul a rabnép az étkező terembe. Az etetés egyszerűen borzalmas. Egyszerre nyolcszáz sőt ezer embert is behajtanak a terembe. A legények már előbb ráhajigálták pokoli csörömpöléssel a tányé-rokat a maszatos asztalokra. Aztán talyigá-kon nagy ládákat tolnak be. Roppant üstök-ben van az étel. A sor végén megáll a ta-lyiga. Odalép óriási kanállal egy legény. Megmeríti a kanalat az ételben. Aztán na-gyokat lendít vele. Mint mikor a kuglizó igen jól akar dobni. A szurtos kukta kéz-lendítése nyomán a nagy kanálból egyszerre nyole-tíz tányérra odalöttyen az étel. A fele kiömlik, lefolyik az asztalra, a padra, a pad-lóra, a kávécsészére s az e mellé dugott kenyérré. Mire az ezernyi éhes nyomorult rabot odalökdösik az asztalokhoz, már a le-főnyentett kutyvalék megfagyusodott. Éme-lyítő büz, rossz ételszag van a teremben. A rabok leroskadnak a vályukhoz, mint a ha-

lálraitéltek. Némelyiknek a szeme düledez az éhségtől, mégse bírja megenni ezt a förtel-mes, hideg, fagyus maszatot. Majdnem ájul-tan szédeleg vissza a zárkába.

De jön a második ezer. Ez még pisz-kosabb asztalokhoz jut. A félig mosott, meg nem törült tányérokra vetett hideg, fagyos kutyvalék a kutyának se kell. Az éhes rab azonban 48 óra múlva talán a patkányusra is ráfanyarodnék. A talyigák megint nyiko-rognak, a mérges legények tolják az óriási lábasokat, gurítják a bádogsütöket és kezdődik a csapkodás, maszatolás, hogy minél előbb vá yuhoz férhessen a második szakasz esürhe, az újabb bevándorló csapat, mely-nek kálváriajárásában ez a legkeservesebb stáció. A falakon hirdeti az irás, hogy itt csak „alien“, külföldi rab ehetik. Ez a figyelmez-tetés azonban igazán fölösleges. Szeretném látni azt az amerikai, aki rávetemednék e félig megfagyott, poshadt, undorító kutyvalék elfogyasztására. Pedig az amerikai híres arról, hogy nem válogatós.

A pénz azonban itt is ur. Akinek van pénze, rendelhet külön ételt. Nagy köszönet és nagy küömbőség nincs ugyan benne. De azért aki nem sajnálja a dollárt, mégis leg-alább terített a-ztálnál hagyhatja ott az ehe-tetlen csizmatálat.

Egy szegény, szemérmes zsidó asszony-kát figyeltem meg. Penze nem volt; de mégis röstelt az ingyen moslékhoz ülni. Hát közénk ült és öt centeket kéregetett össze, hogy tíz cent borraivalót adhasson a pincérnek. A pin-cér e borraivalóért eítüte, hogy az asszony a fizetők terített asztalához ülhessen, végig-nézhesse a többiek kinlódását. Naponta 15—20 összekoldult centjébe került, hogy a teri-tett asztal hulladékait összeszedhette a bol-dogtalan.

Egyszer azonban elfogyott a borraivaló s ekkor a pincér nyakon fogta s durván az ingyenesek maszatos asztalához taszigálta a szegyenletében csaknem szörnyet halt zsidó asszonykát.

Odafurakodik a göndör haju, pajkos francia gyerek is, akiről napközben lehet-ten megtudni, melyik az anyja. Csak az étkezésnél sül ki. Mert a fiu mindig más-más nőhöz simul, mással hancuroz. A gyerek futkos, verekszik, rug, harap, nyelvet öltö-gét, bukfeneket hány. És mindig más nő öltözteti, fésüli, szidja, dédelgeti. Végre az evésre kerül a sor. A fiu itt is a legpajko-sabb. Mindenki elől eikapkodja a jó falatot. Utoljára nekilődül egy holgynek es rádönti esipkés ruhájára a fött szilvát levestül. A hölgy felsikolt és tíz körmével rohan a gyer-

— a korona és a nemzet között még jobban kiélesítette az ellentéteket, mert most már mindenki látja, hogy a legfőbb bécsi hatalmi körök, élükön a királlyal és a trónörökösrel, minden eszközt megpróbálnak a nemzet letörésére. Ennek a merényletnek végrehajtására küldték ki gróf Khuen-Héderváry Károlyt, akit tehát ennek megfelelő érzelmeikkel fogad a nemzet.

Éppen ezért nagyon kevés eredménnyel fog járni gróf Khuen-Héderváry miniszterelnöknek az a próbálkozása, hogy a pártokkal valamiképpen megegyezzen. Félhivatalosan jelentik ugyanis, hogy Héderváry miniszterelnök Gál S. képviselőházi elnökhöz azt a kérelmet intézte, hogy a *parlamentari pártok vezetőit értekezletre hívja össze*. A konferencián a miniszterelnök javaslatot fog tenni a képviselőház napirendjének megállapítása iránt. Ez a tanácskozás azonban teljesen meddő lesz, mert hiába fog kérni gróf Khuen indemnitást, hiába fog fenyegetőzni a Házfeloszlattal, a magyar nemzet nem fogja magát kiszolgáltatni Bécs szolgájának. Pedig ő nagyon bizakodik abban, hogy meg fog egyezni, mert azt is közli, hogy a kabinetet csak ezután a tanácskozás után fogja kiegészíteni. Ez a félhivatalos közlés így szól:

A lapokban különböző jelöltek neveit említik azoknak a miniszteri tisztségek betöltésére nézve, amelyeknek ideiglenes vezetésével jelenleg más miniszterek vannak megbízva. E jelölések mindvégig alaptalan kombinációk, mert az ideiglenesen vezetett miniszteri és államtitkári állások betöltése csak a képviselőházi ülések újból való felvétele utáni időre van tervbe véve.

A városházáról.

Darányi bucsuja. A bukott kormány, a régi szokáshoz hűségesen, bucsuzik a törvényhatóságoktól is. Az új kormány meg be szokott mutatkozni. Az egyik köszöni, a másik kéri a törvényhatóságok támogatását. Tegnap délelőtti nagy meglepetést keltett a városházán, hogy a távozó kormány egyik szakminisztere, Darányi Ignác bucsulevelet intézett Debrecenhez. Darányi megköszönte a jóindulatot, amellyel minisztersége alatt Debrecen támogatta őt.

A kivándorlás ellen. Annyi intézkedést tettek már eddig is a kivándorlás megakadályozására, hogy szinte sok. Törvény is van erre, de mind nem használ semmit, mert a derék magyarokat nem lehet visszatartani attól, hogy szerencsésüket az Oceánon túl meg ne próbálják. Zemplénmegyét a kivándorlás igen közelről érinti, mert a legtöbb hontalan onnan kerül ki. Ezért feliratot intézett a képviselőházhoz a kivándorlás meg-

akadályozásában. A feliratot pártolás céljából megküldte Debrecen városának is.

Új alapszabály. A belügyminiszter értesítette a várost, hogy a debreceni ref. tanítók segélyegyletének módosított alapszabályait jóváhagyta.

A VÁRMEGYÉBŐL.

A böszörményi lövész csapat.

Például vehetik más községek is.

Rövid, röpke hirben jelentettük, hogy Hajduböszörményben Tardy Sándor ref. tanító tartalékos honvéd hadnagy kezdeményezésére és vezetésével, a város ifjuságából lövész csapat, több mint százfőnyi század alakult. Akik rendszeresen gyakorolják magokat a fegyverrel s mi fő, a lövészetben is alapos oktatásban részesülnek. Szükséges fegyverrel a honvédelmi miniszter üdvös rendelete folytán a katonai hatóságok látják el mindenütt az ilyen lövész csapatokat. A felsőbb felügyeletet és ellenőrzést is ezzel megbízott tényleges főtisztok teljesítik. Így például a böszörményi derék csapat felügyelője Mádi Kovács debreceni honvéd százados lesz. A céllövő gyakorlatokat is az ő felügyelete és vezetése mellett fogják megejteni a debreceni katonai lőtérén a böszörményiek.

Szemere Miklós kezdeményezése a „lövészek nevelésére“, tehát mégsem volt hiába. Még a mi nehezen mozgó Hajduságunk is életjelt adott magáról! A hajduk ősi virtusa tehát nem aludt ki végképpen, csak egy lelkes férfiúnak kellett megpiszkálni a paraszat, lángrollobbant a férfias harc kedv. Egyetlen városból százával verődtek össze, akik a szórakozásra szánt idő egy csekély részét ily hasznosan és férfiasan töltik el; mert mindég fordulhat olyan idő, hogy királynak, hazának oltalmára mindnyájunknak, fegyvert kell fogni! De, mit ér a lelkesedés magában, ha a fegyverrel nem tudunk bánni.

A maroknyi bur nép is a lövésbeni kiválóságnak köszönhet, hogy a hatalmas angol nemzet pozdorjává nem törte, sőt hogy a balsorsában is kénytelen volt a férfias bur népnek önállóságát meghagyni, önkormányzati jogokkal felruházni.

A magyarság sorsa sok tekintetben hasonlatos a burokokéhoz! Tehát a férfias és harcias készségek erejét mi nekünk sem szabad soha veszendőbe engedni. — Éppen azért állítjuk a böszörményi lövész csapatot példányképként a többi hajdu községek elé is! Sőt Debrecenre sem volna szégyen követni a böszörményi példát, hiszen itt bent még inkább meg van minden eszköz — és alkalom a polgári egyéneknek lövészekké való kiképzésére?

A gazdasági egyesület felolvasó körútja a vármegyében. A Hajdúvármegye gazdasági egyesülete az alábbi irt napokon a vármegye különböző helyein a debreceni gazdasági akadémia szakfőnökeinek a bevonásával előadásokat rendez: Január 16-án Hajdudorogon a dohánytermelésről, január 16-án Csegen állati járványokról, január 23-án Hajdunánáson a dohánytermelésről, január 23-án Egyeken a mezőgazdasági szövetkezetekről, január 23-án Tégláson a háziállat gyógykezeléséről, január 30-án Nánáson magyar marha nemesítéséről, január 30-án Nádudvaron a talajművelésről, február 6-án Kabán állattenyésztés irányelveiről, február 13-án Földesen a lótenyésztésről, február 13-án Püspökladányon a mezőgazdasági szövetkezetekről, február 20-án Püspökladányon a tejelő marhatenyésztésről.

Kereskedelem, ipar.

Kereskedelmi és iparkamara közgyűlése. A debreceni kereskedelmi és iparkamara 1910. évi január hó 26-án, szerdán délután fél négy órakor székháza tanácstermében (Piac-utca 69. szám) rendes közgyűlést tart. A napirenden elnöki terjesztések, titkári jelentés az ügyforgalomról s az 1909. évi működés áttekintése, miniszteri elintézés a kamara előterjesztéseire. Államsegélyes ügyek, a kamara 1909. évi zárószámadatai, tisztviselők drágasági pótléka (az elnökség javaslata), a kamara állandó bizottságainak megalakítása, szakoktatás, gyári törzskönyvi statisztika bevezetése, a román és balkán kereskedelmi szerződések (az Omge megkere-

mekre. Ekkor tudódik ki, hogy — ez az édes anyja!

Ilyen zagyva, különös, torz a rabok élete az Ellis Island börtöneiben.

Ejszaka.

Nem hiszem, hogy Oroszországban sivárabb, embertelenebb volna a rabság Itt minden szenvedés, könyörgés, jog iránt érzéketlenek. Ejjel, ha az orvos bebukkan, csikorog a závar és messziről hangzik az egyhangú német mormolás: *allas gesund?* Mire valaki felelhetne, ha félholt is, már az orvos a hatodik ajtónál dűnyögi, hogy: *ugye, mindenki egészséges?*

Amíg ügye és személye a vizsgáló fórum elé nem jut, ugysis élő halott. Érintkezése a világgal, szülőivel, a rokonnal, a tanácsadóval, a védővel egyszerűen lehetetlen.

— Majd ha rákerül a sor, kihallgatják. Ha nincs akadály, kieresztik. Ha akadály van, nincs segítség. Kuss!

Szívfaeserő könyörgés hangzik; nem használ,

Félig örült ember ordít, döngeti a falat, hiába. Ha tiszter ismétli a dühöngést, tiszter biztatják és — rászédik.

Estig kifárad a rabnép és beletörődik a sorsába. Pedig az éj nagyon hosszú itt és a legszomorubb. A sok ezer ember közt természetesen mindenféle akad. Van, aki mindent kacagva fogad. Egy francia leány öt hónap óta várta, hogy kihallgassák. De még csak annyit se mondtak neki, hogy bükk-makk. Azért a hölgy egyre csak a miatt busult, hogy már mind a két selyem alsója kifeslett a hosszú várakozásban.

Mikor az est leszáll, a tömlőcökben még zajosabb az élet. A zárt négyszögbe nyíló vasrostélyos ablakokból bábeli nyelvezavar zsidongása gomolyog a tenger hullámai felé.

Rikoltozó leányok felmásznak az ablakrácsokig és nyelvet öltögetnek a nem látott duhaj legényekre, akikkel egész nap együtt hancuroztak.

Az egyik ablakból kiesendül egy csiklandós kávéházi dal első sora. A második sort a másik ablakon, a harmadikat a harmadikban éneklük hozzá s a refraint aztán mind a négy börtönablakban egyszerre fújják, miközben verik a vasrácsra a takust.

Az örök már elhúzódtak s nem bánják, ha bármit csinálnak odabent a rabok.

A tenger hajjai morajlanak: egy-egy hajó túlköl az éjszakába.

Siralmas koldusének ütemei sirnak bele a fullasztó levegőbe. Olasz, spanyol, francia, német, szláv nóták dallamai vegyülnek össze. Állathangokat utánozó bőfögés, ugatás, nyivás, kukorékolás hangzik. Majd éles füttyök sítivanak a levegőn keresztül. Valahol egy csapat zsidó verődött egy zugolyba s bánatosan mormolja együtt péntekesti imáját. Közben a magyarok nótázása hallható. Szidják a németet, akiben nincs semmi virtus; dalolnak a rámás esizmáról, a csingilingi csárdáról, meg a mollinári-bakákról. S a száznyelvű torz hangzavarba bele-belesir egy-egy elfuló zokogás és valahonnan valami hosszasan elnyújtott olasz tengerparti Máriaének.

Másnap elől kezdődik a támolgó menetelés a folyosókon végig. Boldog, aki szabadulhat az elevenen eltemettek börtönéből. Vissza se fordul és igyekszik elfelejteni, hogy mi történt vele a világ legridegebb rabsírjában. Talán azért nem tud a világ az Ellis Islandon rabságba vetett milliók keserveiről.

Vége.

sése), a külföldi közokiratok végrehajtása, (a közép-európai közgazd. egyesület megkeresése), mértékhatóságok ügyek, vasut-, posta-, telefon-társaságok megkeresései, törvényhatósági szabályrendeletek és vámszabályzatok, iparjogi vélemények, kérelmek kamarai segély iránt, indítványok szerepelnek.

Irodalom, művészet.

Vándorló felhők.

Szomoruan szálló,
Vándorló felhőket
Ablakomból nézem. .
Vándorló utjakon
Szívemmel, lelkeimmel
Messzi elkísérem.

Szálljatok el, felhők,
Arra a csalitos,
Hegyes-völgyes tájra!
Ejtsetek egy könnyet
Csöndesen porladó
Anyám sirhalmára!

Azt hiszi majd szegény:
Hulló könnyeketek
Az én szemem sirja...
Porladozó kezét
Az égre emeli
S áldását ráirja.

Pósa Lajos.

A gyilkos vallomása.

Megölte a hűtlen kedvest.

Budapestről írják: A VI. kerületi kapitányságról ma a főkapitányságra hoztak egy vékonydögajú legényt, akit a rendőr a bűnügyi osztály egy fogalmazója elé vezetett.

— No mi járatban vagyunk? — kérdezte a rendőrtisztviselő.

— Gyilkoltunk, — mondta minden lelki emóció nélkül az elővezetett.

— A legmegrögzöttebb gonosztevőben is van valami megbánás, ha a törvény elé kerül, — válaszolt a rendőrtiszt, — ön pedig olyan cinikusan beszél itt, mintha malacot ölt volna.

— Akit meggyilkoltam, az megérdekelte, hogy ne legyen az élők sorában, — felelte a vádlott bosszusan és már hozzá is fogott az „eset“ elmondásához.

— Tavaly itt Pesten megismerkedtem Haulik Annával.

— Várjon csak, — vágott közbe a fogalmazó, — ön kiesoda voltaképpen?

— Igazán, illetlen dolog volt tőlem, hogy még csak be sem mutatkoztam. Én Bobák Sándor bádogoslegény vagyok.

— Hány éves?

Huszonegy.

— Most már folytathatja.

Igenis, megismerkedtem az Annával, akivel nemsokára benső barátságot tartottam. Egy évig tartott a viszony, de az utóbbi időben láttam, hogy a leány mindinkább idegenkedik tőlem. Nem volt biztos tudomásom arról, hogy mi okon teszi, csak észrevettem a hidegséget. Kérni kezdtem, csak hogy ez nem használt, Anna még jobban elhidegült. Tegnapelőtt pedig kerestem a lakásán, ahol megtudtam, hogy panaszkodott a rossz bánásmódom miatt és hazament Pöstyénbe. Eltökéltem, hogy utána utazom — és ahol érem, ott gyilkolom meg. Tegnap ott voltam Pöstyénben és lesbe álltam. Tudakoltam, merre fog jönni és ott is találtam őt nem sokára a Vág partján.

— Utoljára kérdezlek, mondtam neki, akarsz-e visszajönni hozzám, igen vagy nem?

— Nem! — válaszolt a leány csökönyösen.

Erre kivettem a késemet és beledöftem a leány mellébe. Sikoltott, de én nem törődtem vele és dühömben tovább szurkáltam. Már csak hörgött, amikor magam is belefáradtam az öldöklésbe. A víz partján feküdt

a leány, csak egyet kellett löknöm és a nőt a hullámok között teremtettem.

— Ennyi a mondani valóm, — tette még hozzá, — kérem, esukjanak le.

Bobák Sándort letartóztatták és már át is kísérték az ügyészség fogházába.

Tájékoztató.

— (Mulatságok s egyéb szórakozásokról.) —

Január 20., Csütörtök:

A fillér-egylet gyermek délutánja az Uránus színházban.

Január 22., Szombat:

Este 8 órakor.

A függetlenségi párt bálja a Bika szálloda disztermében.

Kereskedő ifjak dalkörének táncestje a Royal disztermében.

Január 23., Vasárnap:

Délután 5 órakor.

A Szent-Erzsébet nőegylet tea délutánja a Royal szálloda disztermében.

Január 27 és 28-án:

A József főherceg Szanatorium Egyesület estéje a városi színházban.

Január 29., Csütörtök:

Este 8 órakor.

A timár ifjuság bálja a Bika szálloda disztermében.

Este 8 órakor.

A Perczel Carola növendékei táncpróbabálja a Royal szálloda disztermében.

Február 1., Kedd:

Este 8 órakor.

A Szent László dalegylet farsangi hangversenye a Bika disztermében.

Február 2., Szerda:

Délután 5 órakor.

Az izraelita nőegylet leány-zsurja a Royalban.

Február 5., Szombat:

A Szent-Erzsébet egyesület bálja a Bika disztermében.

Postás bál a „Royal“ szálloda disztermében.

Február 15., Kedd:

Este 8 órakor.

A jogász ifjuság táncestje a Bika disztermében.

UJDONSÁGOK.

Régi dal...

Régi párt-bálokról.

Még csak pár nappal, pár este s felzendül az édes magyar muzsika az öreg „Arany Bika“ disztermében, aholott január 22-ikén este a debreceni függetlenségi- és 48-as párt tartja ez évi igaz magyaros bálját.

A szebbnél-szebb „eladó lányok“ százával készítgetik a bájos lenge ruhát erre a gyönyörű polgár-bálra, amelyen a debreceni polgár-családok színe-java évtizedek óta találkozik.

A fiatalok ezüst sarkantyúja is dalimódon fog itt összependülni! A hosszú asztaloknál az öregek is éppen csakugy elbeszélgetnek nyájas poharazás mellett a haza, a város, no, meg közben-közben a szeretett fiataloknak sorsáról is, mintahogy az ezeknek előtte való öregek is cselekedtek.

S midőn rájok, rátok gondolok, olyan az emlékezetem, mint a „fészkehez“ visszatérő fecske. Édes szavak bugygyannak ki tollamból, midőn képzeletemben a régiek bálók, a pártélet sok kiváló alakját elborulttan keresem, de hiában keresem a fehér asztaloknál. A küzdelemben...

Hol van a „civis jellem“ Kertész István s az a galamblelkű Kertész János bá-

tyánk? Hát az agarász és 48-as huszárkapitány Sebess Gyuri „apánk“? Meg Jeney József, a mi Miklósunk apja? A recsegő csizmás kemény Rigó Ferenc? Szunyogh Bertalan? A Szikszai-család? A mindig szilárd és következetes polgár Öry Mihály? Ménes bácsi? Both-Nagy János? A más sorsra érdemes Sinay Gyula? „Nagytisztelüt“ Kiss Albertünk Thaly Kálmánnal, Bekény Péterrel?... A megtört lelkű „szerkesztő“ Kósa Barna?...

És még sokan az érdemesek! az áldozatkészek! az elvszilárdak! az önzetlenül küzdve-küzdők... Elmentek mind.

Azonban a fiatalabb nemzedék, amely — a vezetésben — helyökre került, ma is követendő példát merithet az ő életökből. És én hiszem is, hogy most, midőn a kedves bállestén ősi szokás szerint megcsavarják a csikóbrós kulacsok nyakát, a derék elődök felevenített emlékével melegedni fognak az „ujkor“ szövívői is.

Maholnap úgy is csak a régi dalok, régi táncok, régi emlékezések tartják még fent egyideig a tünedező magyar dicsőséget.

Szabad Hajdu.

— **A mai felolvasó-est.** A csütörtöki felolvasó-esték rendezősége — mint jeleztük — ma este 5 órakor kezdi meg az ideai felolvasó-esték második ciklusát a róm. kath. főgimnázium disztermében. A ma esti műsor, melyet alább közlünk, méltónak ígérkzik ezen esték előkelő színvonalához s így bizonyos, hogy e szép intézményt állandó szeretettel támogató közönség ismét magas élvezetben gyönyörködhetik. A műsor következő: 1. Magyar ábránd, cimbalmon előadja Lápósy Hegedüs Sarolta. 2. Néhány magyar író életéből a szabadságharc után, írta s felolvassa Szücs István dr. 3. Varázshangok (fantázia), — zongorán előadja Mártonfalvy György. 4. A csokor, magánjelenet, előadja Takács Margit. 5. Levél-ária, éneklő Cziffer Jénóné, zongorán kíséri Mártonfalvy György. 6. Humoros felolvasás. Írta s felolvassa Szánthó Kálmán. — Ezen felolvasó-estre jegyek kaphatók az Antalffy-féle könyvkereskedésben.

— **Munkáskertek Kolozsvárott.** Kolozsvárról értesítenek, hogy a városban debreceni minta szerint szintén létesítenek munkáskerteket. Dr. Gidófalvy István kir. közjegyző ismertetvén Szántó Győző könyve alapján az intézményt, a város urai nagy lelkesedéssel tették magukévá a létesítés gondolatát. A város egyelőre 8 hold földet ajánlott fel e célra. Hasonló mozgalom indult meg Marosvásárhelyt is. Örömmel jegyezzük fel ezt a tényt, mert azt látjuk belőle, hogy Debrecen, mint a modern haladás zászlóvivője, ismét egyszer oly példával járt elől, amely széles ez országban bátor és lelkes követőkre talál.

— **A homokkerti ref. olvasó-egylet** 1910 január hó 23-án, délután fél három órakor saját otthonában évi rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Három tagnak a jegyzőkönyv hitelesítésére megválasztása. 2. Évi jelentés 1909. évről. 3. Öt tagu számvizsgáló-bizottság mngválasztása. 4. Harsányi Gusztáv, az egylet diszelnöke levelének felolvasása s erre vonatkozólag határozathozatal. 5. Tisztújítás. A nevezett gyűlésre ezuton is meghívja a tagokat az Elnökség.

— **Vivó-klub Debrecenben.** Az a lelkes mozgalom, amely a debreceni vivó-klub megalakítása iránt városunkban megindult, ma este befejezést fog nyerni. Debrecen város legkiválóbb emberei vették kezükbe az ügyet s ezen körülmény a sikert már egymagában véve is biztosítja. Az alakuló közgyűlés — mint már jeleztük — ma este fog megtartani a Bika cukrásztermében, hová az érdeklődőket az alakítási munkálatok eszközésére kiküldött bizottság ez uton ismételtén meghívjuk.

— **Justh Gyula diszelnök.** Budapest-ről jelentik: Az Uj Nemzetörök Szövetsége fölyó hó 20-án közgyűlést tart, melynek tárgyai között ott szerepel Justh Gyulának a szövetség diszelnökévé leendő megválasztási tárgyában benyújtott indítvány, melyről a lelkes hangú meghívó külön is megemlékezően, egyben vendégül hívja az ünnepélyes aktushoz az egész ifjúságot, hogy ez alkalommal is kifejezésre juttassák, — miszerint a magyar ifjúság elszántan küzdeni kész azok oldalán, akik a nemzeti jogok érvényesülését, mindenekeletét pedig a teljesen önálló gazdasági berendezést tántoríthatatlan elhatározással, a népjogok kiterjesztését igazi nemes szabadelvűséggel, az általános jólétet szociális érzekkel tüzték ki győze emre viendő zászlójukra. A szövetség elnöksége azon biztos meggyőződésben, hogy a Justh Gyula diszelnökségére vonatkozó indítvány egyhangú elfogadásra fog találni, előre elkészítette a diszoklevelet, mely fiatal művészgárdának egyik legkiválóbb tagjának, Götz Ernő festőnek igen sikerült, eredeti alkotása. Több országgyűlési képviselő is megígérte, hogy a közgyűlésen meg fog jelenni.

— **Nőtisztviselők egyesülete Debrecenben.** Érdekes eszmével foglalkoznak a debreceni nő tisztviselők: egyesületet akarnak alakítani Debrecenben, a többi nagyvárosok példájára. Budapest, Nagyvárád, Aradon, Kolozsváron már hatalmas mérveket öltött a nő tisztviselők szervezkedése. Debrecen nem akar hátramaradni e tekintetben. A debreceni nő tisztviselők is mozzalmat indítottak egyesületük megalapításának az érdekében. Mert sokan vannak már Debrecenben a nők közül, akik a „maguk emberiségéből“ élnek. Bankok, üzletek, köz- és magánvállalatok kebelében igen sok Debrecenben is a nő tisztviselő. Manapság a szervezkedések korát éljük. Mindenütt és mindenhol szervezkednek, tömörülnek, mert nem frázis az ma már, hogy egyesülésben rejlik az erő. Átérezik ezt a debreceni nő tisztviselők is. Ők is szervezkedni, tömörülni akarnak. Több lelkes és buzgó kis leány (pardon, nő tisztviselő) annyira vitték a dolgot, hogy maholnap már megalakulhat formailag is a Debreceni nő tisztviselők egyesülete. Debrecen fejlődését minden tekintetben előismerjük, őszintén örülünk tehát ennek az új jóléti intézménynek is, amely bátran helyet foglalhat többi egyesületeink sorában, hiszen intelligens debreceni nők lesznek a tagjai. Induljon ebben a jelben a debreceni nő tisztviselők szervezkedése!

— **Lujza ügyvédi költségjegyzékei.** Lipót belga király hagyatékának egy részét most osztják föl Brüsszelben az örökösök. A felosztásra kerülő hagyatékából mintegy két millió frank jut Lujza hercegnőre. Ez az összeg azonban korántsem fedezi a hercegnő hitelezőinek követelését, mert az eddig bejelentett követelésekből valódinak elismert tartozások összege is meghaladja a négy millió koronát. Megemlítésre méltó, hogy Lujza hercegnő a hagyatékának reáeső részéből első sorban saját ügyvédjeit és jogtanácsosait szándékozik kielégíteni. Ez utóbbiak ugyanis, szám szerint négyen, a párisi, a brüsszeli, a bécsi és budapesti jogtanácsosa ezideig a legonzetlenebbül támogatták jogi tanácsaikkal a hercegasszonyt és türelmes várakozásuk és kifejtett tevékenységük jutalmazásául eskély egy millió koronáról szóló költségjegyzéket nyújtottak be a hagyaték felosztásával megbízott tanácsnak. A hercegasszony magyar jogtanácsosa, dr. Visontai Soma ügyvéd, udvari tanácsos a hercegasszony meghívására ma éjjel expresszvonaton el is utazott már Brüsszelbe, hogy ott a hercegnő és a saját költségjegyzékének érdekében eljárjon.

Ivonne de Tréville vasárnap hangversenyének teljes műsora a következő: I.

1. Ambroise Thomas, Orphélie áriája a „Hamlet“ c. operából (örülési jelenet). 2. a) Claude Debussy. Romance. b) St. Saëns, Pourquoi. 3. a) Chaminade, Viens mon bien aimé (Jöjj, kedvesem). b) Dell'acqua, Villanelle. II. 1. Charpentier, Ária a „Lujza“ című operából. 2. a) Leon Moreau, Calinerie. b) Massenet, Le Rire de Manon (a „Manon“ c. operából). 3. Leo Délibes, Csengettyű ária a „Lakmé“ című operából. A zongorakíséretet Tarjay Alajos látja el. Kezdeté pontban 8 órakor. Az I. és II. rész között 5 pernyi szünet. Előadás alatt az ajtók zárva maradnak. Nem tagok részére jegyek Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében kaphatók, párhely 20 korona, ülőhely 5 és 4 korona, állóhely 2 korona. Tagok belépő díjat nem fizetnek.

— **Klein Ignác a fogságban.** Klein Ignác Piac-utcai kereskedőt két napi rendőri kihallgatás után tegnap délelőtt kísértek át a kir. ügyészség fogságába. Klein Ignácot egyfogatú bérkocsin vitték a törvényszékre. Az ügyészségen átvették a rendőrségtől s fogságba vetették. A vizsgálóbíró csak ma délután hallgatja ki.

— **Meggyilkolt kerülő.** A napokban Kondor Pál csendes elpárt került a határban, késszurásból meggyilkolta holtan találták. Azt hiszik, hogy tilosban legetetű emberek követték el a gyilkosságot, akiket a kerülő följelentett.

— **Koszorúmegváltás.** Bészler Károly városi tanácsnok, árvaszéki elnök ur Aczél Feri elhunyt a kalmával koszorúmegváltás czimen 20 koronát juttatott kezeimhez a siketnémák javára, mely kegyes adományért tanítványaim nevében ez uton is őszinte köszönetet mondok. Gácsér József.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Slimák Irén róm. kath. 4 hónapos, Mucsi Julia róm. kath. 12 hónapos, Szőke Ferencné ref. 39 éves, Veres Gusztáv ref. 10 hónapos, Kerékgyártó Gábor ref. 2 éves, Kis András ref. 12 hónapos, Kocsis Erzsébet ref. 10 hónapos.

— **Köszönet.** Fogadják hálás köszönetünket mindazok, kik felejthetetlen jó fiunk halálával minket ért mérhetetlen veszteség fájdalmait részvétükkel enyhíteni igyekeztek. Debrecen, 1910 jan. 19. Aczél Géza és neje Kikindai Irma.

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

A csizmadia szövetkezet mulatsága.

Igen sikerült mulatságot rendezett tegnap este a csizmadia szövetkezet a Korona nagytermében. A mulatság vig hangulatban folyt le hajnali négy óráig. Az estén megjelentek Tüdös Janos dr. és Csanak János orsz. gyűlési képviselők is. Az első négyest több mint 100 pár táncolta.

A mulatságon részt vett hölgyek és leányok névsora a következő:

Asszonyok: Nagy Sándorné, id. Prém Ferencné, ifj. Prém Ferencné, özv. Sági Istvánné, ifj. Szűcs Lajosné, Sági Istvánné, Nehéz Józsefné, Barta Jánosné, Sziágyi Józsefné, ifj. Gombos Sándorné, özv. Knol Józsefné, Piros Istvánné, Tóth Gáborné, Vida Miklósné, Varga Lajosné, Bihari Istvánné, Kiss Imréné, Nagy Jánosné, Gombos Sándorné, Nagy Istvánné, Csorba Jánosné, Bőszörményi Kálmánné, Madarász Ferencné, Tasi Imréné, Szentpéteri Gáborné, Szász Jánosné, Nagy Albertné, Kovács Istvánné, Bokor Györgyné, Bőszörményi Mi-

hálné, Varga Imréné, Major Istvánné, Deli Györgyné, Bakonyszegi Imréné, Duzs Jánosné, Krompa Jánosné, Kis Imréné, Kanca Sándorné, Kállai Antalné, Koczka Jánosné, Szőke, Danielné, Kis Andrásné, Bulátkó Jánosné, Szigeti Sándorné, Dudás Jánosné, Makai Jánosné, Szányi Jánosné, Faragó Jánosné, Nagy Jánosné, Lukács Pálné, ifj. Varga Istvánné, özv. Varga Istvánné, Lovász Mártonné, Brinza Ferencné, Tolvaj Andrásné, Szöllösi Istvánné, Szőkőcs Sándorné, Bányai Józsefné, Kiss Józsefné, Harmer Alajosné, Kaszás Jánosné, Kálmán Jánosné, Albert Károlyné, Illés Sándorné, Hulmi Gyuláné, Uri Józsefné, Gyarmati Józsefné, Tompe Lajosné, özv. Komáromi Lajosné, Dihen Istvánné, Váradai Lajosné, Budai Lajosné, Püspök Györgyné, Ari Józsefné, özv. Takács Istvánné, Papp Istvánné, Marozsán Györgyné, id. Bakóczy Jánosné, özv. Karási Istvánné, Sóvágó Andrásné, Vadnai Mártonné, Kormos Eudréné, Kerek Miklósné, Matkó Józsefné, Onody Gyuláné, Szikszai Mihályné, Sárosi Jánosné, özv. Takács Istvánné, ifj. Váradai Lajosné, Budai Lajosné, Szekeres Károlyné, Lukács Pálné, Deli Györgyné, Varga Lajosné.

Leányok: Házner Margit, Kovács Margit, Hamer Emma, Albert Rózsika, Illés Etelka, Gyarmati Erzsike, Gyarmati Juliska, Géder Eszti, Tömpe Juliska, Tompe Erzsike, Dihen Juliska, Püspök Juliska, Tóth Rózsika, Kozma Juliska, Bakóczy Mariska, Faragó Mariska, Kormos Margit, Matkó Juliska, Matkó Erzsike, Fábian Juliska, Bagdi Juliska, Tóth Margit, Vida Mariska, Kiss Ida, Pósalaki Ida, Végvári Rózsika, Varga nővérek, Kiss Mariska, Bihari Rózsika, Szűcs Rózsika, Nagy Ilonka, Varga Mariska, Dobos Erzsike, Duzs Rózsika, Barta Rózsika, Balla Rózsika, Kocka Mariska és Rózsika, Székely Juliska, Bulátkó Mariska, Makai Eszti, Kiss Mariska, Dudás Boriska, Szigeti nővérek, Faragó Juliska, Gyarmati nővérek, Nagy Mariska, Lukács Juliska, Lovász Klárka, Lovász Teréz, Ritter Mariska, Brinza nővérek, Hódosi Juliska, Szöllösi Eszti, Bányai Mariska, Kovács Róza, Lókodi Erzsike, Varga Rózsika.

SZÍNHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Csütörtökön, 1910 január 19-én

Vig özvegy.
Operett.

Holnap, Pénteken, január 20-án

Dolovai nábob leánya.

Szimű.

Heti műsor: Szombaton: „Taifun“, dráma. Vasárnap: delután „Szép gárdista“, operette, este „Szent hazugságok“, szimű, „Ahasvér“, dráma, „Édes grisetiek“, operette (ujdon-ságok).

* **Baba.** A debreceni színpadon a szürke reprizek és unalmas darabok után egy régi, kedves operette, a Baba került színre a már ismert szereposztásban. Ujságot és fokozottabb érdeklődést az adott est színházi estének, hogy most mutatkozott be a baba szerepében Unger Annuska, fiatal, debreceni művésznő. Előre kijelenthetjük, hogy kellemes színházi élvezetben volt részünk. Unger Annuska bájos szőke baba volt. Nem hideg, faragott bábu, hanem merő temperamentum, kedves egyszerűség. Formás teste volt a szőke fűtű babának, szép csillogó szeme, nemes volt a testtartása, finom, szubtilis a tánc. Ezt a dicséretet azért mondjuk el, mert Unger Annuska igazi baba volt s ezt a hatást játé

BISOTKA ISTVÁN

építész, építőmester.

Elvállalja:

mindenrendű épületek tervezését, építését átalakítását.

Építési irodája: Péterfia-utca 71.

kában nem zavarta semmi sem. Lehet, hogy Unger Annuska más szerepben nem hatott volna így közvetlenül, de ebben az egy szerepben nagyon kedves és jó volt. Kapott is a közönségtől virágot és tapsot bőven. Ez a szép siker azonban ne tegye elbizakodottá a művésznőt, mert a publikum tapsa különösen a „debreceni” művésznőnek szült s azt nem kell elfelejtenünk, hogy a debreceni hálás közönség örömmel tapsol mindennek, ami új s ami csak egy kicsit is megkapó és figyelemre méltó. Unger Annuskának mai játékából megállapítjuk, hogy igazi művésznői tehetség, de még mindig kezdő és egy pár évi gyakorlatra van szüksége, hogy a debreceni színház szubrett művésznője lehessen. A többi szereplők a megszokott jók és rosszak voltak Kis ujszerűséget Hillárius, a nagy feltaláló mester vitt a rendezésbe. (N. F.)

* **Dolovai nábob leánya.** Herceg Ferenc nagyhatású színműve lesz a legközelebbi reprize a színháznak, mely a következő kiosztásban kerül színre: Job—Győre, Vilma—Huzella, Szentirmai—Árkosi, Szentirmai—Hahnel, Domaháziné—Szilágyi Berta, Tarján—Mártonffy, Loránt—Kardos, Bilitzky—Zilahi Gyula, Merlin báró Kemény.

* **Három ujdonság egy estén.** Ritkaság számba menő dolog, hogy egy estén három oly érdekes premierünk lesz, mint vasárnap lesz részünk színházunkban. Az estét Szathmáry Zoltán poetikus dramolettje nyitja meg. Szathmáryról felesleges írunk, költeményei és legújabbán megjelent novella kötete elég világosan beszél irói mivoltáról. Ezt követi Heyermanns megrázó drámája a Ahasvér, mely képletilag használja a címet, az orosz zsidók örökös bolyongásai és üldöztetéseit tárgyalva. Befjezi az estét Reinhardt klasszikus zenéjű, rendkívül mulattató bájos zenéjű operettje az Édes grisetek, melyek az összes külföldi színházakat már bejárta.

A függetlenségi párt bálja január hó 22-én este nyolc órakor lesz az Arany Bika szálló dísztermében. A rendezőség nagy szorgalommal készíti elő a bálját, hogy a sikert biztosítja.

TÁVIRATOK.

A Wekerle-kormány bucsuzása.

Budapest, január 19. Wekerle Sándor volt miniszterelnök ma délelőtt tíz órakor bucsuzott el a miniszterelnökség tisztviselői karától. Wekerle hosszabb beszédben bucsuzott el a tisztviselőktől. Kifejtette a tisztviselők előtt, hogy a megváltozott politika miatt kénytelen távozni. A tisztviselők maradnak s szolgálgják tovább az államot. Azt kívánja, hogy a hatalmas állami cél érdekében ezután is úgy működjenek közre, amint azt eddig tették.

Kossuth Ferencet Sztérynyi József bucsuztatta el a tisztviselők nevében. Kossuth hosszabb beszédben válaszolt.

Jekelfalussy és államtitkára minden formalitás nélkül bucsuzott el.

Andrássy és Apponyi és Darányi levélben bucsuztak el a tisztviselői kartól.

A mai és holnapi nap foglalják el az új miniszterek székeiket.

Héderváryt Romy Béla, Serényit Ottlik Iván és Hieronymit Tég-

lássy István min. titkárok üdvözölték új hivatalukban.

Lukács és Székely holnap veszik át hivatalukat.

Az első minisztertanács.

Budapest, január 19. Az újonnan kinevezett kormány ma tartotta első minisztertanácsát. A minisztertanács délután négy órakor a miniszterelnökség palotájában ült össze. Megállapították a munkaprogramot s a képviselőház elé terjesztendő programot.

Pártközi konferencia.

Budapest, január 19. Gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök ma délelőtt meglátogatta Gál Sándort és gróf Desseffy Aurélt, az országgyűlés két házának elnökeit. Közölte velük, hogy a király kinevezte és hogy hétfőn fog kormányával bemutatkozni. Gál Sándorhoz ezenkívül azt a kérést intézte, hogy hívja össze a pártok vezetéségeit pártközi konferenciára, hogy ott állapítsák meg a parlament munkarendjét. Gál elnök kijelentette, hogy a kérést teljesíti, de előzőleg kérdést intéz a pártvezetőségekhez, hogy hajlandók-e ezen az értekezleten résztvenni. Gál Sándor a pártvezetőségeket csakugyan megkérdezte, hogy résztvesznek-e a konferencián. Justh Gyula már nyilatkozott is s azt mondta, hogy semmi esetre sem vesz részt a konferencián. Ugy hírlik, hogy a többi vezérek is hasonló nyilatkozatot tesznek.

Andrássy hazaérkezése.

Bécs, január 19. Andrássy Gyula gróf, az országgyűlési alkotmánypárt vezére, feleségével Bécsben időzik. Andrássy gróf és felesége ma este fognak ismét visszatérni Budapestre.

A pártok magatartása.

Budapest, január 19. A Kossuth-pártkörben az indennitás kérdését tárgyalták, majd előkerült a pártkonferencia ügye. Kossuth nyilatkozott, hogy azon nem vesz részt. Minthogy a többi párt vezérei is így gondolkodnak, a konferenciát aligha tartják meg, ellenben a Khuen részvétele nélkül pénteken vagy szombaton lesz egy konferencia, amelyen megállapítják az új kabinet ellen követendő eljárást.

Az alkotmánypárt ma délután értekezletet tartott, de nem határozott a magatartás dolgában.

A balpárt a Ház ülése előtt tarja meg értekezletét. Már egész bizonyos, hogy belépnek a függetlenségi pártba.

Bartsch Gusztáv utóda.

Budapest, január 19. A Nemzeti Társaskörben ma egyhangulag Münnich Kálmánt jelölték a lemondott iglói képviselő Bartsch Gusztáv helyére.

Hóvihar Máramarosszigeten.

Máramarossziget, január 19. Ejjel óta itt hatalmas hóvihar dühöng.

Gyilkosság véletlenségből.

Montekarló, január 19. Bodó Adolf vendéglős a montekarlói pályaudvaron revolvert mutogatta Gerő Lajos ujságírónak, a B. H. munkatársának. A revolver elsült és a golyó Gerőnek a mellébe hatolt. — Gerőt a

kórházba szállították. Boda Adolfot letartóztatták.

Lipót leánya.

Brüsszel, január 19. A „Gazetta” szerint Klementine hercegnő környezetében valószínűnek tartják, hogy a hercegnő néhány hónap múlva házasságra fog lépni Napoleon herceggel.

Kossuth-párti képviselők az önálló bank mellett.

Budapest, január 19. A felirati bizottság tárgyalta az önálló bank ügyében a királyhoz intézendő feliratot. Érdekes az, hogy a Kossuth-párti képviselők is egyhangulag hozzájárultak ahhoz, hogy az önálló banknak 1911-re való fálállítását követeljék.

Liliomtipró vak koldus.

Mátészalka, január 19. Imre Károly vak koldus Farkas József koldustársának 9 éves fogadott kisleánya ellen állatias merényletet követett el. A kisleány haldoklik. Az elvetemült embert letartóztatták.

Ég a török parlament.

Konstantinápoly, január 19. (Délelőtt 11 óra 35 perc.) A csiragan-palotában, amelyben a parlament van elhelyezve, tűz támadt, amelyet eddig nem lehetett eloltani.

Öngyilkos huszár.

Budapest, január 19. A budai királyi lovaglósiskolában ma egy ajtószarokra felakasztotta magát egy közhuszár. A neve Tóth Kristóf. A huszár öngyilkosságát még idejében észrevették s levágták az akasztott testet. Allapota súlyos.

Közzgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, január 19.

Buzakinálat csekély, vételkedv ingadozó. Lanyha rányzat mellett kevés forgalom 5 fillérrrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek nyugodtak. Idő: derült.

Buza áprilisra	14.20—21
Buza májusra	13.96—97
Buza októberre	11.94—95
Rozs áprilisra	9.89—90
Rozs októberre	8.96—97
Zab áprilisra	7.65—66
Zab októberre	00.00—00
Tengeri májusra	6.73—74
Repece augusztusra	13.75—85

A debreceni ingatlanok forgalma.

Nagy János és neje Magyar Zsuzsanna veszik a debreceni 9826. sz. tjkvben foglalt 280 négyszögöl ujosztású földet Tóke Istvántól 2400 kor.

Debrecen város veszi a debreceni 9733. sz. tjkvben foglalt Piac-utca 11. sz. házat a debreceni kölesönös segélyzötől 156.341 kor. 50 fill.

Pavlovics és Szilágyi építő cég veszik a debreceni 2873. sz. tjkvben foglalt Piac-utca 45. sz. házat özv. Malinovszki Gyuláné Marjalaki Juliánna és társaitól 120.000 kor.

Gyarmati István és neje Liptai Mária veszik a debreceni 4400. sz. tjkvben foglalt Batthyány-utca 15. számú házat Gyenes Antalné és társaitól.

Vas György és neje mihályházi lakosok veszik a debreceni 9203. sz. tjkvben foglalt 414 négyszögöl majorsági földet Tolvaj József és neje Szenes Máriaótól 3700 korouáért.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Pótesküdek lajstroma. A debreceni kir. törvényszék 1910. évre kiválasztott pótesküdek névsora a következő:

Alföldi Károly ténctanító, Asztalos József pintér, Back Jakab szobafestő, Bagdi Károly magánzó, Bancsi József gazda, dr. Batori Oszkár pénzügyi fogalmazó, Beck Henrik biztosítási hivatalnok, Benesik István hivatalnok, Biczó Gyula építőmester, ifj. Bihar István kereskedő, Boldizsár János birtokos, Balogh Ferenc birtokos, Boros György gazda, ifj. Bot István gazda, Burai Sándor gazda, Czobor Károly mézeskalácsos, Dalmi Imre hentes, Dávid István birtokos, Debreczeni László gazda, Dézsi Sándor csizmadia, Dudinszki Kornél gazda, Erdei József lakatos, Erdős Sándor gazda, Erős Jakab kávé, Faludy Ottó magánhivatalnok, Fábrián Péter gazda, Fekete Kálmán kovács, Feldmann Gyula kereskedő, Félegyházy János kereskedő, Fischer Simon bormérő, Fövényesi István vendéglős, Frank Rezső kereskedő, Frank Gáspár bérlő, Friedmann Adolf gazda, Friedmann Bernát szatócs, Galamb Sándor vendéglős, Gede Mihály gazda, Girgács Béla hentes, Grünfeld Adolf kereskedő, Gulyás Géza bádógos, Gyarmati István birtokos, Gyémánt Salamon kereskedő, Győri György bormérő, Hai Károly fakereskedő, Hegedüs Ferenc birtokos, Hennel Sámuel rézműves, Hevesi Gábor gazda, Horváth József gépész, Hutflész Kázmér birtokos, Hüse István gazda, Kardos Ferenc gazda, Katona István szappanos, Kerekes Géza birtokos, Kocsis Lajos csizmadia, Kozma Péter gazda, Kovács Péter sertéskereskedő, Kovács János gazda, Kovács József kőműves, Kohn Lipót kereskedő, Krausz Ábrahám kereskedő, Kupfer Ignác kereskedő, Laczka László, géptulajdonos, Lendvai József szabász, Lévai Izso kávé, Link Lipót kereskedő, Luczi János gazda, Lukács Vilmos vállalkozó, Madar István timár, Makai Ferenc gazda, Mezei Imre gazda, Mészáros János magánzó, Miskolci Sándor gazda, Molnár Ferenc kereskedő, Molnár József szijgyártó, Mócz András birtokos, Móri Ferenc hentes, Nagy András gazda, Nagy Ferenc sertéskereskedő, Nagy János szijgyártó, Nagy József gazda, Nádudvary Lajos kereskedő, Nehéz Gábor gazda, Nyilas János gazda, Ormós István timár, Papp Dezső szatócs, Piros József timár, Poresin Ferenc timár, Pósalaki András gazda, Retezár Kristóf hentes, Rösner Márton kávé, Róth János cipész, Sándor Lajos építész, Sárga István timár, Schwarcz Armin gombkötő, Sinka Gyula irodavezető, Sipos István gazda, Stanga Gyula kereskedő, Süvöltő Sándor timár, Szabó Antal órás, Szabó Zsigmond mészáros.

Itt az ideje annak,
 hogy előfizessen a
„Debreczen“-re.

Előfizetés

egy negyedévre..	3.—K
vidéken	4.80 „
félévre	6.— „
vidéken	9.— „
egész évre	12.— „
vidéken	18.— „

Szerkesztői üzenetek.

Dr. K. A. A felolvasásra vonatkozólag levél meg.

„Érdeklődő“. Levelére január hó 8-iki számunkban válaszoltunk. A Csokonai-köri pályázat eredményét január végén, vagy február elején hirdetik ki. Az eredményt lapunkban közölni fogjuk. A második kérdés hivatalos titok.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jóállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat óégnél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író. és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

15 Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

Folytatás.

XLIX. FEJEZET.

Múlt és jövő.

Csak emlékezetből írok, jegyzetek és naplók segítségével nélkül s ennél fogva fogalmam sincs, meddig maradtunk külföldön. Nehány hónapig, annyi bizonyos. Még midőn Eustace elég erős is volt már a londoni utra a párisi orvosok még mindig Párisban tartóztatták. Egyik tüdejében némi gyengeség mutatkozott s amint orvosai látták, hogy Franciaország száraz légréje jól hat reá, intették, hogy ki ne tegye magát könnyelmű elhamarkodottsággal saját hazája nedves levegőjének.

Igy történt, hogy még midőn Párisban voltunk, midőn hírek érkeztek Gleninehből.

Most ez egyszer nem leveleztünk sem Benjáminnal, sem Playmore urral. Meglepetésemre és öröömre egy szép reggelen Benjamin nyugodtan megjeleni csinos francia kis salonunkban. Oly kiválóan s szokatlanul csinos volt az öltözéke s oly érthetetlen módon igyekezett minden áron elhítenni velünk — főképp ha férjem is jelen volt, — hogy indoka ez u'azásnál egyedül a mulatozás és szórakozás: hogy én rögtön gyanuba fogtam, mikép kétféle szereppel jött át a csatornán, t. i. mások jelenlétében mint turista, mulatóságot keresve, — azonban ha egyedül voltunk együtt a szobában, mint Playmore ur követe.

Később, a nap közepe táján sikerült egyedül maradnom vele s ekkor meggyőződttem felőle, hogy várakozásom nem esalt meg, Benjamin utra kelt Páris felé Playmore ur határozott kívánsága következtében, egyedül azon okból, hogy velem a jövőre nézve tanácskozzék és a multrol felvilágosítson. Hitelesítését Playmore ur egy rövid levélkéjének alakjában adta át nekem.

— Még van néhány pont — irta az ügyvéd, — mely fölött a levél feltalálása sem nyújt felvilágosítást. Benjamin ur segédelmével minden íőlem telhető meg tettem, hogy e kétséges pontokra nézve az illó és helyes magyarázatot meglegjem; s a rövidség kedvéért a kérdéses tárgyat kérdésekre és válaszokra osztottam.

(Folyt. köv)

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségek-nél a legkitűnőbb háziszser a

Hollandi GYOMORCSEPPEK.

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában
DEBRECEN.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Kaszanyitzky Endre

főutcza üzletébe

megérkeztek és nagy választékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali, függő, salon, ebédlő és hálószobai villany-csillárok és lámpák,

melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Olcsó árak. Kitűnő áru.

Vendéglői és kávéházi felszerelések

Képek minden nagyságban egyszerűen legdisztesebbig

Épít- és portáló üvegezési vállalat

HIRDETÉSEK

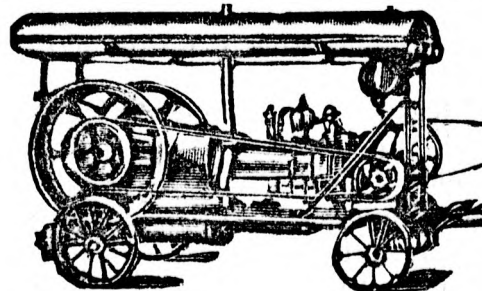
fölvétetnek a kiadóhivatalban, gr. Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

Motorok!

GAZDÁK!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzéket európaszerterhíreves

magánjáró és vontatható benzinlokomobilok, magánjáró és vontatható gőzlokomobilokról. Teljes cséplőkészletek!

Benzinmotoros kötő, faaprító gépek vontatásra és magánjáró szerkezettel.

Stabil benzinmotorok. Szívógáztelepek.

Kellner és Schanzer

BUDAPEST, V. ker., Aulich-utca 2. sz.

Sürgöncim: „Világosság“ Budapest. 75

Gőzgépek

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyöngéledők, vérszegények lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű. Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító

TRIENT-BARCOLA.

Kapható a gyógyszerárakban fél lit. ü. 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomor, vese, hólyag és belbántalmaknál valamint asthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható:

KONTSEK GÉZA

fűszer- és csemege kereskedésében
DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Figyelem!!

Kézpénzkölcsönök.

Jelzálogkölcsön 4%, 4 1/2% és 5% amortizációra, Konvertálás, Személyhitel (bankpén 1--2 kezessel, magánpénz kezes nélkül), Öröksegek vétele, Vállalatok finanszírozása, Részvénytársaságok alapítása, Fizetése képtelen kereskedők kiegyelintetése, valamint

Adás-vétel.

Birtokok, házak, gyárak, üzletek, kávéházak, szállodák, vállalatok eladását vagy vételét közvetíti gyorsan, kulánsan.

ADLER ÉS SINGER

Általános Forgalmi Vállalat
Betéti Társaság.

Budapest, József-körút 21.

31

A

BORSOS-féle
Hajszesz a legjobb hajnövesztő és hajápoló szer. **Hatása bámulatos.** Megszünteti a hajhullást, a hajvégek megtöredezését. **NŐTETI A HAJÁT** és nem változtatja annak színét. — Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECZEN.

Eladó tűzifa.

A radványi pusztán, egész közel a hajdusámsóni állomáshoz, mintegy 450 öl I. osztályu

vargafa

eladó. Értekezhetni Popper Ignác és Klein Sámuel uraknál Nyirbalkány.

Egy előkelő

belföldi gyermek- és életbiztosító intézet Hajdu- és Szabolcs vármegyék részére **DEBRECZEN** székhelylyel

ővadékképes főügynököt keres.

Oly intelligens és jó összeköttetéssel bíró urak, kik a főügynökségre pályáznak, ajánlataikat „Főügynökség 20910” alatt **SCHWARCZ JÓZSEF** hirdető irodájába, Budapest, **Andrássy-ut 7.** terjesszék be.

86

Fiókvezetőt

keres alakuló részvénytársaság ipari termékek elhelyezésére pr. március 15. Megkivántatik megfelelő kereskedelmi képzettség, kellő összeköttetés a képesség egy több megyére terjedő ügynöki testület vezetésére és 3 - 5000 korona befektetés. Ajánlatok továbbítás végett a

Magyar Ipari Értékesítő Szövetkezet Igazgatóságához

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-u. 19. 93 intézendők.

Szőnyeg,

Függöny, Stores, Bonnes Fennes, Hencser takaró, Ágy- és asztalterítő, Flanell-takaró, Paplan és matracz nagy raktár

Donogán és Somossy
cégnél, Kistemplombazár, Debreczen

Villamos világítást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszközöl

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivilámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányu Wolfram és Osmium égőket. 30

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű, fajtiszta anyagra

Gyümölcsfacsemetek

Sétányfák, Dicszerjék, Tülevelűek, Kerítésnövények Bogyógyümölcsűek stb. 10

Szőlőoltványok. (I. sima áru)

európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Tarsai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen“ apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha tarsat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Biztos sikert

érhet el,
aki venni, bérelni,
eladni, bérbeadni,
bármit ismertté } akar
tenni vagy érté-
kesíteni

„DEBRECZEN“ apróhirdetése

utján

Az apró hirdetésben minden szükséges, célszerű, hasznos dolgot néhány apró sorban lehet közzé tenni és valóban apró pénzbe kerül, ha az ember bármiféle állást kínál vagy keres, bármiféle terményt kínál vagy keres, nyári lakást kínál vagy keres, mindenféle butort, iparcikket kínál vagy keres. Kínálja vagy keresi a legkülönbözőbb apró dolgot, mely csak apró költséget bir el.

A „Debreczen“ apróhirdetése

fényes sikerrel segítik elő a kínálat és kereslet nagyarányu forgalmát. Azért: ha a legcsekélyebb szükség diktálja, tessék

apróhirdetést

feladni a

„Debreczen“-be.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:

„Kerti csalogány“, „Ibolya“, „Vendég-lősné“, „F. K. 35“.

Kedves hölgyeim! Ki volna szives velem a vasárnap délutánokat eltölteni. — Diszkrét leveleket „Kedves“ jelígre a kiadóba.

Hölgyeim! Ki lenne 23 éves fiatal embernek képes levelezőlap partnere. „Ideális eszmeesere“ címre a kiadóba kéretnek.

Fiatal ember fess asszonyka ismeretséget keresi. Leveleket „Ismeretség a fő“ a kiadóba kérek.

Egy fiatal fess szobaleány szórakozás céljából szeretne megismerkedni egy intelligens, csinos fiatal emberrel, kivel a vasárnap unalmas délutánt együtt eltöltenék. Jelígem „Kerti csalogány“ névre a kiadóba kéretnek.

Urhölgyeim! Ki volna szives üres óráimban szórakoztatni s én azt bizonyos módon jutalmaznám. Leveleket Főposta restante „Mese délutánok“ jelígre.

Oly kedves hölgy ismeretséget óhajtom ismeretség hiányában, kit én kellőleg szórakoztatnék, velem színházba is eljönne. Leveleket „Mit ér a gazdagság öröm nélkül“ jelígre a kiadóba kéretnek.

En 42 éves özvegy asszony vagyok, egy 12 éves fiam és saját vendéglőm van, megismerkednék egy magamhoz illő üzletemberrel. Leveleket „Vendéglősné“ címen a kiadóba.

Magányos ur vagyok, nincs ismeretségem. Hölgyeim, ki lép velem ismeretségre. Levelet „Hölgyeim“ jelígre a kiadóba kérek.

Csakis intelligens, fiatal, jólelkű árvaléány ismeretséget óhajta fiatal ember, esetleg nevelőnő, ki németül beszél. Jelíge: „Komoly fiatal ember“ és csakis címmel a kiadóba.

Akar ön ismeretséget kötni, úgy forduljon lapunk „Levelezés“ apróhirdetéséhez.

Ne pazaroljon

sok időt, ha olcsón és jól akar vásárolni valamit. A helyett, hogy kereséssel töltené el az idejét, hirdessen a „DEBRECZEN“ apróhirdetési közzét és özőnével kapja a legjobb ajánlatokat.

Lakás.

Keresek május 1-re egy házat udvarral. Leveleket „Ház“ jelígre a kiadóba.

Színházzal szemben Kiszél Sándor bolt-helyisége májusra kiadó. — Ertekezhetni a háztulajdonossal.

Keresek egy modern, mai izlesnek megfelelő kisebb butorozott szobát árjelöléssel. Leveleket „F. K. 35.“ a kiadóba kérek.

Utcai butorozott szoba, külön bejárattal kiadó. Címe a kiadóban.

Mindazon t. előfizetők, kik 1910-re negyedévi előfizetésüket befizették, nyugtájok felmutatása mellett igényt tarthatnak

egy ingyenes

apróhirdetésre akár lakás, akár eladás, kereslet stb. legyen az. Tehát itt az ideje, és ha valakinek van valamije eladni, kiadni stb., írja azt meg és mellékelje a nyugtát, melyet a kiadóhivatal visszaszolgált, csak ellenőrzésből kérjük.

Ajánlat.

Kiváló jó izletes koszt kapható. Cím a kiadóban.

Arcfátylak, színházi sálak s legudvariasabb ujdonságok Vidánál, Városház alatt.

Tanár előkészít biztos sikerrel polgári iskolai és egyéb magánvizsgálatokra. Megkereséseket „Tanár“ címmel kiadóhivatal továbbít.

50 koronát fizetek, ki kereskedősegédnek irodai állást szerez. Cím a kiadóban.

Német nyelvi oktatási és — különösen fürdőkre utazóknak alkalmas — német tárgyalási órákat elvállalok. Cím a kiadóban.

Középiskolai tanulók tanítását elvállalja egy középiskolai fiatal tanár. — Leveleket „Tanerő“ jelígre a kiadóba kérek.

Tanítónő, keresztény, elemi iskolás gyermekek mellé állást keres. „Megbízható“ jelíggel a kiadóba kérek.

Saját termésű ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző éveik, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Borsos-féle hajszesz kapható Mihalovits Jenő gyógyszeráránál.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsa számra a lap kiadóhivatalában eladó.

Próbálja meg!

Apró a hirdetés,
apró a költség!

Kereslet.

Egy 16—18 éves tisztességes fiatal embert keresek kezdő fizetésű leveleket „Szorgalmas“ jelígre a kiadóba kérek.

Uri családból való leány gépirónői állást keres. Cím a kiadóban.

Keresek május 1-re 2 szobás, modern utcai lakást. Leveleket árjelöléssel „Modern lakás“ jelígen a kiadóba kérek.

Kulosár, szállókezelő-vincellér iskolát végzett, 3 éven át nagyobb uradalomnál mint kulosár és szállókezelő volt alkalmazva, megbízható, keres megfelelő állást. Fizetési megjelöléssel leveleket „Kulosár“ jelígre a kiadóhivatal továbbít.

Ügyes könyvelő irodában vagy üzletben alkalmazást keres. Cím a kiadóban.

Lapunk utcai elárúsításához fink (Rik-kancsok) felvétetnek.

Eladás.

Kitűnő ó- és új bor eladó Horváth Sándornál Rákóczi-utca 41.

Hajduhadházon az 1816. számú ház, 2 szoba, konyha, kamara, pince, nyári konyha, külső kamara, sertés hizlaló, góré, nagykert, eladó. Ertekezhetni ugyanott.

Egy hat lóerejű gőzmotor — gazdaságban is alkalmas — jutányos áron eladó. Cím a kiadóban.

Kérem a címre ügyelni!

Jó bor!

kapható jutányos áron
az államilag segélyezett

„Czeplédi Bortermelők“

„Első Pinceszövetkezeté“-nél

CZEGLÉDEN.

94 Rákóczi (Vasut) utca Rónal-ház

Tessék árjegyzéket kérni!